

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 380/22
1.8.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија, Весне Миљуш, председника већа, Јелене Стевановић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца Основног јавног тужилаштва из Панчева против туженог АА, из ..., ул. ... бр. ..., ЈМБГ ..., кога заступа пуномоћник Стеван Дамњановић, адвокат из Београда, Булевар Михајла Пупина бр.135/23, ради заштите од насиља у породици, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог које су изјављене против пресуде Основног суда у Панчеву П2 108/22 од 24.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 1.8.2022. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване жалбе тужиоца и туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П2 108/22 од 24.05.2022. године у ставу првом и другом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П2 108/22 од 24.5.2022. године, ставом првим изреке, одређене су према туженом АА мере заштите од насиља у породици у односу на оштећену ББ и то: забрана приближавања ББ из ... на удаљености мањој од 100м, осим ради одржавања личних контаката малолетне деце ВВ и ГГ са родитељима, АА и ББ и забрана приступа у простор око места становања ББ у ..., ул. ... бр. ... на удаљености мањој од 100м, изузев приликом преузимања и враћања малолетне деце, ради одржавања личних контаката малолетне деце са родитељима, а све у складу са одлуком суда, које ће заштитне мере трајати годину дана од дана пријема писменог отправака пресуде. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца у преосталом делу којим је тражено да се према туженом АА одреди још и мера заштита од насиља у породици у виду забране узнемиравања оштећене ББ лично, путем смс порука, као и телефоном као неоснован. Ставом трећим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове.

Против наведене пресуде тужилац и тужени су благовремено изјавили жалбе. Тужилац против одлуке садржане у ставу другом изреке због погрешно утврђеног чињеничног стања, тужени против одлуке садржане у ставу првом изреке из свих законом прописаних разлога, како произлази из навода жалбе.

Одлучујући о изјављеним жалбама, у смислу члана 386. ЗПП-а, у вези члана 202. Породичног закона, Апелациони суд као другостепени, налази да су жалбе тужиоца и туженог неосноване.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене чланом 374. став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које овај суд као другостепени суд пази по службеној дужности, а жалбама се посебно не указује на остале битне повреде одредаба парничног поступка, прописане чланом 374. став 1. и 2. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени АА и ББ су били у ванбрачној заједници у периоду од 2013. године до 19.1.2022. године, из које имају двоје малолетне деце, ВВ рођеног године и ГГ рођеног ... године. Након рођења мал. ВВ, ББ је била у Током трајања ванбрачне заједнице неретко је долазило до конфликта између партнера који су ескалирали дана 18.1.2022. године. Тога дана по повратку са посла, ББ је чула да је тужени у разговору са њеном мајком ДД помиње у негативном контексту, због чега је започела расправу са мајком у кухињи где су се налазили тужени и мал. ВВ. Тужени се умешао, након чега је дошло до расправе између ванбрачних партнера која је ескалирала када је ББ, расклањајући прибор са стола, узела нож и почела да маше са њим. Тужени је устао од стола, десном руком је ухватио у пределу леве надлактице, а левом руком истргао нож из њене руке. Том приликом ју је вређао речима “да је кретенка, идиот, смрдуљуша, ретард, да се носи у пизду материну”, на шта му је ББ узвратила вређајући га. Потом је тужени ухватио ББ за врат а затим пустио, након чега је једном руком ухватио у пределу леве надлактице, а другом за косу и вукао до себе, где је одгурнуо тако да је пала на кревет и рекао да легне и да се смири. За то време ББ мајка је била у кухињи и смиривала мал. ВВ који се расплакао, након чега је ушла у собу код ББ и покушала њу да смири, док се тужени удаљио из просторије и отишао у кухињу. Наведени догађај тога дана није пријављен полицији. Међутим, дана 19.1.2022. године око 7 часова ујутру дошло је до поновне вербалне расправе између ванбрачних партнера. Повод за расправу била је ББ намера да пре изласка напоље окупа мал. ВВ, што тужени није дозволио из разлога што је било хладно време, након чега је напустио стан. Тада је ББ позвала полицију и пријавила догађај од претходног дана. Ванбрачни партнери ББ и тужени први пут су евидентирани у Центру за социјални рад “Солидарност” Панчево дана 19.1.2022. године, када је ББ пријавила туженог за насиље, наводећи да је насиље трпела и раније, али га није пријављивала. Поводом наведеног догађаја туженом су одређене мере забране да контактира и прилази жртви насиља, као и привремено удаљење из стана у трајању од 48 часова, које су по истеку овог рока продужене на још 30 дана. Након изречених мера, ББ је наставила да живи са мал. ВВ у стану на адреси ул. ... бр. ..., ..., док се тужени са старијим сином мал. ГГ иселио из заједничког стана и прешао у стан његових родитеља који се налази на, у улици Центар за социјални рад “Солидарност” Панчево и Градски центар за социјални рад у Београду, Одељење Нови Београд, након извршене процене на основу обављених разговора са туженим и ББ, сагласни су да је целисходно да се одреде мере заштите од насиља у породици.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужени према оштећеној ББ испољио понашање које се може квалификовати као насиље у породици и које се огледа у псовању, вређању, претњама и физичком насиљу. Имајући у виду шири аспект догађања у заједничком домаћинству, који се огледа у очигледно нарушеним породичним односима који су трајали и раније, а наведеног дана само кулминирали, првостепени суд је на основу члана 197. и 198. Породичног закона, а посебно имајући у виду стручно мишљење Центра за социјални рад “Солидарност” и мишљење Градског центра за социјални рад у Београду, Одељење Нови Београд, одлучио да су мере заштите од насиља у породици изречене побијаном пресудом у трајању од годину дана, адекватне мере којима се штити угрожавање телесног интегритета ББ, њеног душевног здравља и спокојства. Предлог тужиоца да се према туженом одреди и мера заштите од насиља у породици у виду забране узнемиравања оштећене ББ лично, путем смс, као и телефоном, првостепени суд је одбио као неоснован обзиром да током поступка није достављен ниједан доказ на околност евентуалног узнемиравања, при чему су ванбрачни партнери навели да постоји неопходност међусобне комуникације ради остварења родитељског права над заједничком децом.

По налажењу Апелационог суда, првостепени суд је правилно и потпуно утврдио чињенично стање, које се жалбеним наводима туженог не доводи у сумњу и правилно применио материјално право. Тужени је у конкретном случају испољио понашање према оштећеној ББ које се квалификује као насиље у породици у смислу члана 197. Породичног закона, а које оправдава изрицање мера заштите у смислу члана 198. истог Закона, јер се тиме постиже сврха да се обезбеди нужна заштита физичког и психичког интегритета, здравља и личне безбедности члана породице, као и да се отклони опасност од понављања насиља, односно извршења других видова насиља. Првостепени суд је правилно оценио стручна мишљења органа старатељства и у међусобној вези са осталим изведеним доказима и правилно закључио да је понашање туженог такво да угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство оштећене ББ, а имајући у виду учестале расправе између партнера, у којима је тужени био вербално и физички насилан према оштећеној ББ, као и да су тим догађајима присуствовала заједничка малолетна деца, због чега је и процењен висок ниво од ескалације насиља, па је након изрицања хитних мера, предлог за изрицање мере заштита од насиља у породици оправдан. Ово из разлога што код туженог иако није уочен образац насилничког понашања, уочен је висок степен узнемирености у актуелној ситуацији као и преплављеност емоција што указује и на кумулативни стрес. У конкретном случају ради се о висококонфликтним односима, па није искључено да са интензивирањем конфликта долази и до ескалације непримереног или насилничког понашања. Након прекида ванбрачне заједнице прекинути су и међусобни контакти, услед чега није долазило ни до конфликта, међутим како је степен процењеног ризика ескалације конфликта у насиље низак ка умереном, правилно је првостепени суд, по налажењу овога суда, одредио мере заштите у трајању од једне године. Зато изречене мере заштите, а прописане чланом 198. став 2 тачка 3 и 4 Породичног закона, имају не само заштитно дејство већ и превентивно јер имају за циљ да спрече понављање насиља. Зато су на основу свега изнетог неосновани жалбени наводи туженог да је он жртва и да је нејасно како је суд утврдио да је тужени био насилан према оштећеној ако није доставила лекарску документацију.

Такође, жалбеним наводом тужиоца не доводи се у сумњу правилно и потпуно утврђено чињенично стање у делу одлуке којом је одбијен предлог тужиоца да се према туженом одреди и мера заштите од насиља у породици у виду забране узнемиравања оштећене ББ лично, путем смс, као и телефоном. Током првостепеног поступка није достављен ниједан доказ о томе да је тужени узнемиравао тужилу и на који начин, а што је тужилац био у обавези да учини применом правила о терету доказивања, па је првостепени суд, применом одредби члана 231. Закона о парничном поступку, правилно одбио тужбени захтев за одређивање и наведене мере заштите од насиља у породици. Насупрот томе, комуникација је присутна само у делу остварења интереса деце што су сама ББ и тужени у поступку и навели, да постоји неопходност међусобне комуникације ради остваривања родитељског права над заједничком децом. У конкретном случају, имајући у виду неопходност одржавања личних контаката малолетне деце са родитељима, а чији поступак поверавања је у току, мере заштите од насиља у породици које су одређене првостепеном пресудом управо имају за циљ да одређена временска и просторна дистанца обезбеди стварање услова за изналагање решења ради превазилажења настале ситуације и стабилизације међусобних односа.

Жалбени навод туженог да у образложењу пресуде стоји да је од стране туженог предложено само вештачење у односу да душевно стање оштећене, а не и психијатријско вештачење, као и склоност лагању, халуцинацијама и умишљању без утицаја је с обзиром да суд оцењује које доказе ће извести ради утврђивања битних чињеница, а доказивање обухвата све чињенице које су важне за доношење одлуке, па је стога првостепени суд правилно одлучио да не изводи предложени доказ, из разлога што би извођење истог водило одуговлачењу поступка и не би утицало да другачију одлуку у овој правној ствари, посебно имајући у виду да је чињенично стање у довољној мери утврђено и чињенице важне за доношење одлуке првостепени суд је утврдио другим подобним доказима, пре свега писаним и из исказа странака и сведока.

Суд је ценио и жалбени наводи туженог да за привремену меру забране приласка тужилац треба да гони оштећену ББ која не поштује донету пресуду (нон стоп га зове, пише поруке, зивка да се помире и наставе заједно) па тужени више на зна како да прекине контакт са њом али налази да исти не доводе у сумњу законитост и правилност побијане пресуде и нису од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари. Наиме, током првостепеног поступка на несумњив начин је утврђено да је описано понашање туженог критичног дана недозвољено и законом санкционисано, као и да је целисходно изрицање мере заштите на начин како је то означено у првостепеној пресуди, а мере заштите и врста одмерене су у складу са одређеним степеном вербалног насиља и физичком акту које је тужени испољио према оштећеној ББ. У том смислу, имајући у виду да изречене мере нису казна учиниоцу насиља, већ је њихово дејство првенствено превентивно јер опомињу и упозоравају учиниоца на то какве га законске последице очекују за случај да убудуће понови своје дело, па као такве имају и превентивно дејство, због чега морају бити строге, ефикасне и сврсисходне, како би могле остварити свој циљ на плану опште и генералне превенције, а њихов крајњи циљ је заштита породице као основне ћелије сваког друштва, али и сваког њеног члана појединачно.

На основу изложеног, применом одредбе чл. 390. Закона о парничном поступку, донета је одлука као у ставу првом изреке пресуде.

Тужени у жалбеном поступку није успео због чега му не припада право на накнаду трошкова другостепеног поступка, па је одлука у ставу другом изреке пресуде донета на основу чл. 165. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Весна Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић